

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:

Dr. Kiss Pál és Lepsis Kálmán.

Jászi Oszkár Justhról és pártjáról.

III.

Makó, okt. 27.

Előző cikkeinkben közöltük Jászi Oszkárnak, ennek a nagy koncepciójú publicistának s legnagyobb szociológusunknak Kluenről és pártjáról való véleményét.

Lássuk most, mit mond ez a tiszta és éles látású politikus Justh Gyuláról és a vezetése alatt álló függetlenségi és 48-as pártjáról.

A következőket mondja:

A kormány szekerétől, állítólag progresszív politikusok jönnek látják az etika magas fellegeiből leszállani és a lehétköznapiabb realitások porondjára helyezkednek. Persze itt is értik azok nyelvét, akikhez beszélnek s így okoskodnak: — Minden értelmes ember elsősorban garanciát keres, hogy be ne csapják. És legfontosabb garancia az, hogy minő jellemű emberekkel állunk szemben. Justh Gyula igaz, hogy nagy jellem, de a pártjában nem bízhatunk. Lehetetlen, hogy ez a kuruckodó, félművelt népség komolyan akarja a becsületes választójogot. Be fognak benneteket esapni. Ime, újra elszóltta magát valamelyik vidéki bajtársuk. Tehát nem akarják. Ellenben Kluen-Héderváry akarja s az ő pártján sok elegáns, jómodoru öreg kegyelmes ur van, akik szeretik a zsidókat. Ezek akarják, meglátjátok. Hozzá nagy a hatalmuk. A grófok, a papok, a bankárok, mind ott vannak. Ez a Justh ellenben kózikus alak a maga radikális választójogával. Hisz nincs hatalma. Az a néhány ügyvéd és kurtanemes! Ezek tudnának ilyen nagy reformot megcsinálni, mikor a liberális öreg kegyelmes uraknak is olyan nehezen megy amiatt a gonosz Tisza miatt...

Ilyen és hasonló érvekkel jön az a bizonyos progresszív közvélemény. Állandóan pszichológiai röntgenképeket végeznek s azt állítják, hogy politikai x-sugarai segítségével megpillantották a miniszterelnök ur gyomrában az általános választójog biztos garanciáját, ellenben Batthyány Tivadar grófnak ugyanazon helyén egészen más dolgokat találtak. Szóval ismét a régi társasköri pletyka-politika, amely nem áramlatokat és szükségleteket néz, hanem a társadalmi fejlődésben nem lát egyebet, mint az egymással rivalizáló pártvezérek becsapási komédiáját. Ezek a jó urak nem akarják észrevenni, hogy a merőben személyi politika a legnagyobb együgyűség és a személyeknél mindig fontosabbak azok a kényszerűségek, amelyek ezeket a személyeket mozgatják. Ha az a buzgó katolikus nagybirtokos, aki II. Rákóczi Ferenc volt, az üldözött kálvinisták és ninesetlen jobbágyok fedelmévé lehetett; ha a 48-as magyar nemesség kénytelen volt maga alatt lefűrészelni a rendi privilégiumok ősi fáját; ha Kossuth Lajos szovinizta nemzetiségi politikáját a föderalizmus politikájával cserélhette föl; ha ma uralkodó, erősen katolikus és konzervatív királyunk Ma-

gyarországon a liberális egyházpolitikát elfogadni kénytelen volt, Ausztriában pedig a népparlamentet: az ilyen és hasonló tények egész sorsa azt bizonyítja, hogy a politikában a személyi szempont másodrendű fontossága s hogy a történelemben már sokkal nagyobb békákat lenyelték, mint aminő a függetlenségi pártja nézve a demokráta választójog volna.

Ha tehát azt a kérdést, hogy vajon inkább Justhtól avagy inkább Kluentől lehet-e várni az általános választójogot, ki akarjuk emelni a kávéházak és a klikkfőnökök bölcsességéből, a következő szempontokat kell megvizsgálni: minő az illető pártvezető lelki és szellemi alkata, minő vegyi összetételű a pártja s mindkettő minő társadalmi kényszerűségek alatt áll? E három tényező összehatásának eredménye lesz a várható politikai cselekedet.

E szempontokat a Justh oldalán mérlegelve, úgy találjuk, hogy ami a személyi momentumokat illeti, minden ok megvan benne bizni. A liberális egyházpolitikai reformok idején a Szilágyi Dezső főmunkatársa volt s ő felelte meg a 48-as klerikális elemeket. Mióta közéleti nyilatkozatokat tett, mindig az általános választójog feltételén híve volt. A nemzetiségek elleni terror idején mindig a régi liberalizmus tradíciót képviselte s nem terte, hogy a horvát obstrukciót erőszakkal letörjék. A koalíciótól csakhamar megundorodott s egyedül az ő érdeme, hogy ezt a hibrid és jellemetlen szövetséget szétverte. Politikai ígéreteivel mindig olyan szívóssággal ragaszkodott, hogy érettség volt a hatalomról lemondani. Így a vezér személyéhez a gyanunak még az árnya sem férhet.

Ami most már a képviselőházi pártját illeti, hát az semmivel sem rosszabb, mint a munkapárt átlaga, sőt egész bizonyosan kevésbé nagybirtokos és népellenes. Van közöttük egy csomó ember, akik állandó és közvetlen összeköttetést tartanak főn a magyar néppel és az Irányi-féle tradíciókat komolyan veszik. S ha az agrár és klerikális elemek itt sem hiányoznak, azok legalább a háttérbe szorulnak s az egész párt több alkalommal és egyhangulag kötötte le magát az általános, egyenlő, titkos választójog mellé. Azóta a párt összes fővezérei szüntelenül az országot járják s a teljesen demokratikus választójogot hirdetik. Sőt nemcsak hirdetik, hanem szövetséget kötöttek mindazokkal a pártokkal és csoportokkal, melyek a becsületes választójognak legintranszigenőbb képviselői.

Ami végül a pártra döntő tényleges hatalmi viszonyokat illeti, hát a helyzet úgy áll, hogy a függetlenségi párt az egyedüli történelmi párt, amelynek csakugyan népies gyökerei vannak az országban. A Kossuth Lajos és az Irányi Dániel pártja mindig a magyar parasztok, kisiparosok és kálvinista prédikátorok pártja volt. Ennek a pártnak parlamenti képviselete ugyan egy időre elklerikalizódott s feudális színtet vett föl, de épp a Justh érdeme, hogy az *in integrum restitutio* munkáját eredményesen megin-

ditotta s maga a párt ott künn az országban mindig a régi magyar parasztpárt maradt, mely köré a kis egzisztenciák ezrei sorakoznak. Mikor tehát a függetlenségi párt az általános választójogot követeli, nem takikázik, hanem annak a népnek legégetőbb szükségleteit karolja föl, amely nélkül veszne volna most, hogy a kormányhatalom kisiklott a kezéből.

Vagyis a helyzet úgy áll, hogy az általános választójog követelése talán néhány tagjára nézve kellemtelen, de a függetlenségi párt egyetemére nélkülözhetetlen, mivel ennek a pártnak egész történelmi és gazdasági szerkezete a demokrácia felé gravitál. Különösen a legutolsó választások minden komoly függetlenségi politikust meggyőztek arról, hogy ezt a pártot csak a demokrácia mentheti meg: az általános választójog nemesek nem árthat a pártnak, de az egyedüli eszköz arra, hogy a hatalmat újból megszerezze, míg a kormányterror és a nyílt lélekvasárlás mai rendszere mellett szükségképp el fog pusztulni. A függetlenségi párt tehát valami olyant vállalt, amire a történelmi múlt s a jelen kényszerhelyzet egyaránt determinálják. Ekként becsületes, egyhangu parthatározat, nyílt szövetségek, az ország hangulata, a történelmi tradíciók és a jövő reményei a Justh-pártot mind a demokratikus választójog vizeire hajtják. Az az egy bizonyos, hogy az összes parlamenti alakulatok között a Justh pártja az egyedüli, — a reakciós Kossuth-párttól való elszakadása óta — amelyre, mint szövetségesre, a népjogok komoly és becsületes hívei ezidőszert számíthatnak.

A helyzet.

— A képviselőház ülése. —

Expressz tudósítás.

Budapest, okt. 27.

Egy hétig tartó szakadatlán technikázás után ma végre szó esett a katonai javaslatokról. Kovácsy Kálmán, a Kossuth-párt tagja tartott beszédet. A nemzeti engedmények szükségességét s a nemzeti érzésnek a hadseregbe való bevitelét hangsúlyozta.

A béketárgyalásokban ma kisebb szünet állott be. Ez ugyan nem jelenti azt, mintha egészen szünetelne, csak a vezérek látják jónak, hogy a tegnapi nagy tanácskozások után kis időt engedjenek az eszmék megérlelésére. Ma inkább csak a függetlenségi pártok egyes tagjai folytattak egymás között beható tanácskozásokat. Justh Gyula pedig Berzeviczy Albertet kereste fel az elnöki emelvényen s hosszasan beszélgetett vele.

A pénzügyi bizottság gyors munkája meglepte a Ház tagjait. Ma már az igazságügyi és honvédelmiügyi tárca van a bizottság napirendjére tűzve s ha ilyen tempóban halad a tárgyalás, a bizottság

4-5 nap alatt az egész anyagot feldolgozza. Ez azonban még nagyon illuziórius, mert sok függ attól, hogy a most folyó béketárgyalások milyen mederbe terelődnek.

Az ülés.

A mai ülést Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitotta meg.

Hazai Samu honvédelmi miniszter betértesztette a katonai nevelőintézetekről, a magyar nyelvoktatás eredményéről, a tisztai áthelyezésekről, a hadmentességi díjalapról és a honvédménház számadásáról szóló jelentéseit, melyek kinyomatnak és a Ház tagjai között szétosztatnak.

Fodor Kálmán, a számvizsgáló-bizottság elnöke betérteszté jelentését, mely szerint a bizottság a pénzügyi számadásokat rendben találta.

A napirend szerint következtek a névszerinti szavazások.

Kovácsy Kálmán fél 1 órakor kezdte meg beszédét s kibeszélte az ülést.

Olasz-török háború.

Véres ütközet.

Konstantinápoly, okt. 27.

Török forrásból származó hírek szerint Bengházitól két órányira keletre partraszállt olasz csapatok harcba keveredtek török csapatokkal és szennuzzi önkéntesekkel, akik a Haneda datolyaültetvények mögött megerősített pozíciót foglaltak el. Az olaszok részén 400 ember elesett.

Dernia ellentállása.

Konstantinápoly, okt. 27.

A tripoliszi török parancsnok e hó 23-iki távirata jelenti a portának, hogy a dernai helyőrség szövés ellentállást fejtett ki és az olaszoknak nagy veszteségeket okozott. A török-csapatok végül egy korábban megállapított terv szerint rendben visszavonultak egy megerősített helyre.

Újabb ütközet.

Páris, okt. 27.

A Havas ügynökség jelenti Tripoliszból e hó 26-ról: Az olasz csapatok frontját Mezri és Bume-liane között az arabok ma reggel nagy erővel megrohanták, de az olaszok sáncait nem tudták bevenni és minden oldalon nagy veszteséggel visszaverték őket. Az olaszok részén néhány ember megsebesült.

— A békeakció. A félhivatalos „Bud. Tud.” jelenti, hogy Berzeviczy Albert a képviselőház elnöke és Justh Gyula a békeakció dolgában holnap délelőtt tanácskozásra ülnek össze.

Az edelényi véres éj.

A rablógyilkos Regula.

Regula visszavon — és vádol.

— Telefon értesítés. —

Miskolc, október 27.

A tegnapi miskolci tárgyalás — amint ismeretes — azzal végződött, hogy Regula Ede engedelmet kért arra, hogy a védőjével, dr. Lengyel Zoltánnal, négy szemközt beszélhessen. Mivel ezt a kérést közvetlenül az után tette, hogy Zöldi Jánost, akit szintén a gyilkosságban való részvétellel vádolt, kihallgatta a bíróság: biztosra lehetett venni, hogy ismét változtatni akarja a vallomását.

A mai tárgyalás csakugyan ennek a bejelentésével kezdődött. És legújabb Regula nem vádolja már Zöldit és Ruffkót, de megmaradt a mellett, hogy Kovács Antal vele gyilkolt.

Amikor Geöcze elnök ma fél 10 órakor megnyitotta a tárgyalást, dr. Lengyel a következőket mondotta:

A vádlottal való beszélgetésem olyan tényállást adott tudomásomra és olyan tényállás előadásával bízott meg, amelyet nekem most már ügyvédi kötelességem vele szemben is előadni. Utasítást adott nekem és én a magam lelkiismeretének megnyugtatása végett és a magam felelősségének megállapítása szempontjából irásban kértem ezt tőle. Az utasítás így szól (olvassa):

„Nagyságos képviselő ur! Egyik vallomásom sem tartalmazza a tiszta igazságot. Zöldi vallomása alatt megbántam, hogy ártatlan embert gyanúsítottam. Zöldi és Ruffkó nem bűnösök, de Kovács igen. Tessék ezt kieszközölni és megmondani a tárgyaláson. Tisztelettel ifj. Regula Ede.”

Lengyel Zoltán folytatja beszédét. Annak következtét el, hogy egy ilyen nagyon nehéz, súlyos bűnyűben nem lehet egyéb hivatásom, mint a való tények megállapításán keresztül a konzekvensiáknak a védelem szempontjából való levonása, kérem a nagyságos főtárgyalási elnök urat, méltóztassék erre vonatkozólag a vádlott álláspontját megkérdezni.

Bulyovszky főügyész helyettes kijelenti, hogy a tárgyalás tegnapi felüggasztése ellen azért nem emelt szót, mert azt hitte, hogy a vádlott a bizonyítékok sulya alatt teljes beismerésben lesz. Indítványozza, hogy folytassák a tanú kihallgatásokat.

Az elnök (Regulához): Hallotta a képviselő ur előterjesztését?

Regula: Igen.

— Mondja el, hogy megfelele-e ez a valóságnak és mit kíván különben még vallani.

— Ártatlan embert nem akarok beletolni a dologba, de azt sem akarom, hogy teljesen engem terheljen a bűnyű, s ha más is bírós, az elszabaduljon. További adatokkal csak akkor fogok szolgálhatni, ha már a tanuvallomások után minden meglesz állapítva.

Geöcze elnök: Egy ilyen részletes visszavonása a vallomásnak meglepi az embert, Regula és azért felhívom, hogy miután teljesen tájékozatlanok vagyunk és miután azt a három gyanúsítottat rehabilitálni kell, tegyen teljes és töredelmes vallomást.

Regula: Addig, amíg nincsen megállapítva, nem tehetem, mert szavahihetőségem kétségbe van vonva.

— Mi majd meg fogjuk állapítani, hogy mi a valóság és mi a valótlan-ság szavaiban. De az istennel ki

kell békülnie és azután az emberek talán könyörületesebbek lesznek, ha maga fölött ítélnék. (A vádlott hangosan zokogni kezd.) Szálljon magába, Regula, az őszinte vallomás által mindjárt könnyít a lelkén. Lássa, azért, hogy Zöldi és Ruffkót nem vádolja, még mindig megmarad Kovács elleni vádja.

Regula: Őt nem vádolom ártatlanul.

— Hát mondja el, hogyan áll a dolog, mert én most nem látok bele.

A vádlott az előbbi indokok alapján megtagadja a vallomást.

Most dr. Lengyel tesz újabb hosszú előterjesztést, amelyben konstataálja, hogy Kovács alibije nincs teljesen bizonyítva. Szükségesnek tartja továbbá a vizsgálat kiegészítését a meggyilkolt Czeisler börtén-szényére, amely most a Gagybátorban lakó fivérének, Czeisler Ferenc-nél van.

E fontos körülmények felett való döntésre a bíróság délelben visszavonolt tanácskozni, a határozatot pedig délután félnyolcor hirdeti ki, amikor a tárgyalást folytatni fogják.

Atüztöltők szaporítása

A rendőrkapitány előterjesztése.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 27.

Makóvárosában, mint ismeretes, fizetéses, vagy jobban mondva hivatalos tüztöltő csak hat van. Ha egyedül ezek teljesítenék Makón a tüztöltői szolgálatot, bizony változtatni kellene az állapoton, szaporítani kellene a fizetéses tüztöltők számát.

Van azonban Makón egy 32 tagból álló önkéntes tüztöltő-testület, mely hivatása magaslatán áll és attól sem kell tartani, hogy ez a testület a kortól elmarad. Nem, mert évek óta dacára annak, hogy külön fizetést nem kapnak, mégis folyton képezik magukat úgy, mintha busás fizetést huznának érte.

Rákossy Gyula rendőrkapitány bizonyára a polgárság érdekeinek megóvása céljából a nyár folyamán indítványt adott be Makóvárosához, mellyel azt célozta, hogy a fizetéses tüztöltők száma szaporíttassék. Az indítványt mi a magunk részéről annak idején nem tartottuk helytelennek, de elmondottuk róla, hogy ez csak fölösleges kiadást róna Makó városára, mikor a városban hivatása magaslatán álló önkéntes tüztöltő-testület működik.

A város képviselő-testülete Rákossy Gyula rendőrkapitány indítványát nem fogadta el, azért a rendőrkapitány a vármegyéhez felebbezett. Igaz, hogy a vármegye sem hozott érdemleges határozatot ebben az ügyben, hanem visszaküldötte az ügyet a városához újabb megfontolás végett.

Igy került ez az ügy ma ismét a városi tanács ülése elé. Itt aztán újabb fontolgatták az ügyet. Az eredmény ugyanaz, ami a multban volt. A városi tanács fölöslegesnek tartja a fizetéses tüztöltők létszámának szaporítását, mert ez fölösleges kiadással terhelné a várost akkor, mikor van a városban egy 32 tagu önkéntes tüztöltő-testület. De fölöslegesnek találta a városi tanács az indítványt még ezért is, mert nálunk a házak nincsenek szorosan egymás mellé építve, mint nagy városok-

ban. Itt ugyanis tágas udvarok vannak, így nagyobb tűzveszélytől nem igen lehet tartani, így aztán Rákossy Gyula indítványát ismét levetették a napirendről.

Makói rabló.

Két évi és három havi fegyházra ítélték.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 27.

Kiss Pál makói napszámos kétrendbeli rablás miatt került csütörtökön a szegedi királyi törvényszék esküdthírszága elé. A züllött, iszákos fiatalember 1910. január 2-án egyik makói vendéglőben együtt mulatott Bugyi József iparral. A mulatság költségét Bugyi fizette s miután alaposan berugott, — távozott. Kiss utána osont, a részeg embert belökte az utszéli árokba, mellére térdelt s tizenegy koronát tartalmazó pénztárcáját elrabolta. Bugyi másnap megüzente Kissnek, hogy büntető följelentést tesz ellene, ha pénzt vissza nem adja. A rabló megijedt s Bugyival akként egyezett ki, hogy az elrabolt pénzt részletekben visszafizeti. A mai napig tíz koronát vissza is szolgáltatott. — 1911. június 4-én aztán újból rablást követett el. Az előbbihez hasonló módon elvett Molnár Jánostól egy koronát. Molnár az esetet följelentette a rendőrségen, amelynek az előző évi rablás is tudomására jött s Kiss ellen két rablás büntette miatt indult meg az eljárás. Kiss a rendőrségen mindkét rablást beismerte, a tárgyaláson azonban tagadott s azt állította, hogy beismerő vallomását ütlegekkel vették ki belőle a rendőrök.

— Ha nem maga rabolt, — kérdezte az elnök — miért egyezett ki Bugyival?

— Mert félttem, hogy ártatlanul elítélnek.

A tanak azonban a cinikus vádlott ellen vallottak.

Déli egy órakor hirdették ki az esküdtek verdiktjét, mely szerint Kiss Pált kétrendbeli rablásban bűnösnek mondták ki és ez alapon a törvényszék két évi és három hónapi fegyházra ítélte. Az ítéletben Kiss Pál megnyugodott.

Holnap, szombaton este 9 órakor

Nagy tombola-estély

az „Otthon”-kávéházban

Kitűnő italok. — Hideg buffet.

o Purcsi Károly zenekarának o

o o nagy hangversenye. o o

A közönség szives érdeklődését és megjelenését kéri

Weisz Jenő, kávéháztulajdonos.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnél.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Október 28. Szombat. Római kath. Sim. és Juda. Gör. kath. Október 15. Lucian vt. — Nap két 6 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 51 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Váltakozó, felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvélve esővel. — Sürögnyóprognózis: Változó, enyhe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsius.

— A harmadik egyetem — Debrecen. A Zichy János gróf kultuszminiszter és Hédeváry Károly miniszterelnök előtt járt debreceni monsire-küldöttség előtt a miniszterek kijelentették, hogy — Debrecen kapja meg az első új egyetemet.

— Virilisjog átruházás. A református egyház a városnál leendő virilis képviselői jogának gyakorlását az 1912. évre Bereczky László lelkészre ruházta át.

— A városgazda helyettesítése. Megemlékeztünk már arról, hogy a vármegye alispánja Sáros István városgazdát felfüggesztette a városi tanács mai ülésén ideiglenesen K. Szabó József városi tanácsost bizta meg a városgazda teendőinek ellátásával és egyben elhatározta, hogy előterjesztést tesz a közgyűléshez a városgazda helyettesítése iránt.

— Kiutalt biztosíték. Berényi Ferenc, ki mint adópenztári ellenőr működött a városnál, annak idején 1400 koronát tett le biztosítékul. Minthogy Berényi állásáról lemondott, a városi tanács ma kiutalványozta 1400 korona biztosítékát.

— A népszámlálás költségei. Makóvárosa a népszámlálók díjából 1730 koronát tartott vissza addig az időig, míg munkálataikat az országos statisztikai hivatal felülvizsgálja. Minthogy ez megtörtént és a népszámlálók munkája megfelelő volt, a városi tanács ma kiutalványozta részükre a visszatartott 1730 koronát.

— A szegényházi gondnok kérelme. A szegénymenházai gondnok hivatkozással a nagy drágaságra és felszaporodott munkáira, évi 480 korona fizetésének 1000 koronára való fölemelését kérelmezte a város képviselőtestületétől. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a kérelmet és javasolja, hogy a gondnok fizetése 700 koronára emeltesse.

— Ártézi kut átvétel. A Kossuth utcai ártézi kut felépítményei teljesen elkészültek, azért a városi tanács mai üléséből kifolyólag utasította Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost a kut átvételére.

— Lemondás. Galambos Zoltán városi segédmérnök ma lemondott állásáról és a polgármester, tekintettel a segédmérnök betegségére, lemondását elfogadta.

— Özvegyi segély. A honvédelmi miniszter özvegy Rácz Péterné 1848-as honvéd özvegyének évi 120 korona segélyt utalványozott ki.

— Gazda és cselédje. Szortok Sándor 17 éves nagyhalmági oláh fiu már három éve szolgált Makón. Előbb mint kanász, utóbb mint béres Zsigmond János nevű gazdálkodónál. A gazda mindig kegyetlenül bánt az oláh fiuval, de az nem tudott magán semmiféleképpen segíteni. Ma délelőtti gazdája ismét megharagudott a béresgyőrekre és egy zablával fejbe verte úgy, hogy feje több helyen beszakadt. A megvert fiu vé-

res fejével futott be gazdájának közeli tanyájáról a rendőrségre, hol kihallgatták és Hubert Mihály dr. városi orvos bekötözte sebeit. A brutális gazda ellen megindult az eljárás.

Tombola az Otthonban. Weisz Jenő, az Otthon-kávéház tulajdonosa, kedves újítást honosított meg a múlt évben. Tombola-estélyeket rendez, a melyet nagy számmal keres fel minden alkalommal a város legintelligensebb közönsége is. Az őszi idény első tombola-estélye holnap, szombaton este 9 órakor lesz s az izléses, csinos s a mellett értékes nyereménytárgyakat a közönség Vidor Manó ékszerész kirakatában megtekintheti. A múlt szezonbeli szép sikerei érték után itélve valószínű, hogy a közönség a kellemes esték iránt még fokozottabb érdeklődést fog tanúsítani.

A császár büne. Nagy embereknek nagyok az erényeik, de nagyok a bűneik is. Egy uralkodó kormányzása nagy áldás, de nagy átok is lehet népére. Szomorú példa erre a római Néro császár története, aki a keresztények keresztire feszített testéből csinált fátylát s kegyetlenkedéseire még ma is borzalommal lehet gondolni. A makói Uránia-színház, mely az új szezonban oly fényes és kitűnő programmal dolgozik, hogy hasonlót még a fővárosi mozgóképszínházak se produkálnak. Szombati és vasárnapi előadásain, hatalmas műsor keretében mutatja be ezt a szenzációs képét s ugyezzel, mint többi nagysikerű és teljesen új képeivel csak fokozni fogja a közönség eddig is kiérdemelt elismerését.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Vékony Klára 2 hónapos, Hajnal Rozália 9 éves, Szűcs István 5 hónapos korában.

Kisasszony az autóban.

A drága kaland.

Budapestről írják: Két gépiró kisasszony, a kis Margit és barát-nője, a szőke Malvin, szerettek volna automobilozni. Kapóra jött hát nekik, mikor az egyik közülök, Margit kisasszony, az üzletben, ahol alkalmaszva volt, megismerkedett Gubriczky Edével, gróf Lónyai Gábor sófiórjével. Mindjárt meg is kérdezte:

— Nem vinne el engem egy kirándulásra?

— Magyon szívesen — felelte a sóffőr.

De Gubriczky, mikor a kirándulásra mentek, nem nagyon örült annak, hogy a kisasszony magával vitte Malvin barátját. Még sem tehetett mást, utra keltek s az automobilon kirepültek Gödöllőre. Innen visszatérve, Gubriczky az egyik leányt hazavitte egész a házig, amelyben lakott és a kicsi Margittal tovább autóztak. Keresztül-kasul jártak már a várost, mikor a szenvedélyesen gépkocsikázó kisasszony kérte:

— Menjünk a repülőtérré!

A sóffőr megkérdezte:

— Jó, jó, de mi lesz a jutalmam?

— Egy csók!

— Több nem?

— Több is.

Ebben Gubriczky biztatást látott és kiérve a repülőtérré, egyenest beült az autóra a fiatal hölgy mellé s enyelegni kezdett vele. Mikor pedig visszautasításra talált — erőszakot használt s így ejtette hatálmába a hölgyet.

A kisasszony otthon elpanaszolta kalandját s az ügy büntető bíróság

elő került. Ma mondott ítéletet Gubriczky Ede fölött a pestvidéki törvényszék. A sóffőrt a törvényszék két évi fegyházzal sújtotta. Mivel pedig vizsgálati fogságban ül, kimondták, hogy a felső fórumok döntéséig is csak 5000 korona kaució ellenében bocsátják szabadon.

Felebbezett.

Közgazdaság.

A makói piacról.

A makói piacon a hozatal gabona nemiekben elég jó volt, de a kereslet élénksége folytán a termelő árúját törekedett még magasabb árban értékesíteni, ami részben sikerült is.

A buza ára oly magas, — 100 kgr-ként 22:40 és 22:80 korona között váltakozott, hogy nemsokára elérkezik az ideje annak, hogy a szegény ember a buza árához mért nagy lisztárakat nem lesz képes megfizetni és csak meg kell válnia a mindennapi kenyereitől. Ha csak az a pár nap óta tartó eső nem növeli meg a folyók vizét, hogy így a már rég a hajó állomásokon összeröplődött áru el lesz szállítható, ami maga után kell, hogy az árak visszaesését vonja.

A takarmányrépa is tulmagas, — 100 kgr-ként 18:60 - 19:00 koronás árat fizetnek, elannyira, hogy azt senki sem vásárolhatja etetési célra, mert tulmagasra hajtáná fel az ezzel hizott jószág árát, — ami pedig ki van zárva, hogy elérhető lenne, miért is az e cikket vásároló közönséget tartózkodásra kényszeríti.

Az új kukorica, valamint a tavalyi termésű kukorica ára mit sem engedett, pedig már jó volna a mesterségesen túlesztett árakat rendes mértékére leszorítani, hiszen, — amint már többször említettük — ez a túfzott ár mivel sem indokolt.

A hagyma üzlet, hogy úgy mondjuk, teljesen stagnál, — a kültöld érdeklődése teljesen megcsappant, — így a vöröshagyma 15 koronás árat sem volt képes megtartani, hanem lesüllyedt 14 koronára, de a kereslet hiánya folytán még ez az ár sem lesz tartós és további áresés következik be.

A fokhagyma iránt e hét elején nyilvánult élénk érdeklődés is teljesen megcsappant, úgy, hogy a 20 koronáról már az ár 18-19-re leszállt.

A külföldi vásárlás nélkül, mely pedig teljesen megszűnt, e cikkben teljes a pangás és további áresés várható.

Zöldségfélékben utóbbi jelentés óta mi sem változott és az üzlet most van alakulóban.

Gabona árak:

Buza:	22:40 22:80 K.
Kukorica:	20- 20:40 "
Árpa:	17:50 - - "
Zab:	18- - - "

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	14- - - K.
Fokhagyma:	16- 17- "
Dughagyma:	19- - - "

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (76)

IX.

A vérifürdő.

A nyilvessző egyenesen a jobb szemébe furdott és elkezdett kinjában bömbölni.

Yamba nagy aggodalmában le-sietett a fáról, de alig ért le a földre, mikor a bős állat leugrott és reá rohant még nagyobb dühvel, mint előbb. Yamba egyszerűen egy fa mögé bujt; én ekkor megmutattam magamat s rábirtam, hogy megint én rám rohanjon.

Megint vártam míg közelembé ér s ekkor egy másik nyilvesszőt lőttem a másik szemébe, így teljesen megvakítva őt. Erre a szegény állat felbődült fájdalomában s hátra felé húzódt.

Én izgatottságomban megfelekeztem minden lázamból a bikára rohanva hatalmas csapást mértem a baltámmal oldalvást a fejére úgy hogy megtörtörött tőle. Kéthárom további csapással földre terítettem s pár pillanat múlva megadtam neki a kegyelemdőfést.

Alig adta ki a hatalmas állat a párját, mikor az a gondolatom támadt, hogy megpróbálom egy a benzülötteknél nagyon népszerű láz elleni orvosságnak a hatását, mert a lázrohámok még mindig gyötörtek, különösen estefelé. Bármennyi füvet hozott szegény Yamba takarómul, sohasem bírtam felmelegedni s most az állati meleggel akartam próbát tenni.

Alig szállt el az élet a leütött bikából, felhasítottam a hasát s miután megjegyeztem Yambának, hogy megyek melegedni, bebujtam a belsejébe úgy, hogy csak a fejem látszott ki belőle.

Yamba teljesen értette, mit csinállok s mikor mondta neki, ki akarom aludni magamat furesa pihenő helyemen, kijelentette, hogy ő majd vigyázz rám és nem hagyja, hogy valami megzavarjon.

Ott maradtam betemetve az állat belsejében a nap hátra levő részén, sőt egész éjszakán át.

Másnap meglepetésemre azt tapasztaltam, hogy fogoly vagyok, mert a hulla kihült és megmerevedett úgy, hogy a szó szoros értelmében ki kellett magamat belőle ásnom.

Mikor kivergődtem, a legkísértetesebb és legborzasztóbb látványt nyújtottam. Egész testemet aludt vér borította s hosszú hajam is egészen azzal volt beitatva és megmerevítve. De sohasem felejtettem el azt a kellemes érzést és azt az erőt, mely egész valómat

eltöltötte, amint ott állottam és hű társamra bámultam.
(Folyt. köv.)

Üzleti kiszolgálásra felvétetik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

Makói Uránia-színház.

Itt még nem látott fényes nagy előadások lesznek

szombaton és vasárnap

a makói Uránia-színházban.

A nagyhatású, teljesen új műsor ez:

A császár büne.

Szenzációs történelmi dráma.

A hamis pénz. Kacagató történet.

A z asszony.

Megható dráma az életből.

A kaukázus és vidéke. Cyönyörtü természeti felvétel. Az udvarias ember. Humoros. Elkésett boldogság. Nagyhatású dráma. A rákember. Mindenkinnek muszáj nevetni.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermeknek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Here-széna polya

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy jó magaviseletű

fiú azonnal felvétetik.

Kezdő havi

fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

a Makói Független Ujság nyomdájában.

1000 mm. elsőrendű

here-széna,

2 kazal here-szalma

eladó, Iritz Sámuel

özv. cégnél.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Egy jó órát szerezhetsz magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett. Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalékos áremegedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan beszabályozva jóállás mellett. Régi nagy tört. aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órák- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki urközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Desseffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,
10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.
Valódi ó-törköly pálinka literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódisáqért szavatosságot vállal acég.

Kiadó ház.

Lonovics-sugaraton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékhelyiségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerűtleni rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák, fejkötők és himzet piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

Szörmeáruk, boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, hiber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az Otthon-kávéház mellett)

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevél,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.